

2 KORINDH

Riown Wargahng Poal Yihr Yaa Korindh

Rob Ke Nying Kitaab Ni

Wargahng ni beehda Poal e naa agweed ngo yihr akuud yaa yiiho gihr Korindh kedea yihr jo yiiho cang giijh beed yi piny Akaayo.

Wargahng ngo agweed Poale maano e luube ge be beeye kiine kedea akuud yaa yiiho Korindh. Yaaj mooge kiin yaa ayiiho luube me reje arob gene rih Poal abea keehd maano e Poal cwhihnye daahd doohr kedea ngo ateede kejea cwhihnye umed nea doohr ree yuge yugo.

Warga ngo athobe kaa rob ke nying gihn ne kiine keehd akuud gihr Korindh. Arobe kejea ngo arubo ke luube me teeg ke nying ayaany kedea giijh peehm yi akuud yaa yiiho. Ngo anyoadhe yihr gen thiw kejea teeg luub nu e naa ameehg doohr beehno kedea cwhihnye adoohng med arumo.

Batiene e Poal arubo ke nying cub nyepinye yihr akuude giijh yaa ayiiho yi piny Judea. Wiih warga agooye piny kaa rob ne jaahy ree ke nying luub rob nyoge me kang rog gen kejea ge naa yaa oohr maa adiehr abea Poal beehda ngad oohr maa ngad ucahb.

Kaa Acaan Luub Yi Warga

Lum umodho 1:1-11

Poal kedea yaa akuud Korindh 1:12-7:16

Kuny gihn cub yihr yaa ayiiho piny Judea 8:1-9:15

Poal arubo ke nying ruohdhe ge nahge ngad oohr 10:1-13:10

Gug luube 13:11-14

Maahdh Kedea Leej

1 ¹ Beehda an, a Poal e akwany Juoge ne ngad oohr gihr Jeacuu Kriihjto wa ka daahd Juoge ke kar cwhihnye. An maa Timodhy wado, wa naa aohr dhog gihn yihru wu akuud yaa yiiho giijh Korindh kedea yihr jo ayiiho cang giijh beed yi piny Akaayo.

² Beehn Juog Wuro ge ke Jeacuu Kriihjto Ruohdho cub gene muuny kedea doohr yihru.

³ Muohjo koohr Juog e beehda wur Jeacuu Kriihjto Ruohdho. Juog e ne cwhihnye puol, kuny kedea ciim cwhihny ge aay ke bange. ⁴ Juog e ne ciim cwhihnyo nea wo pahdh yihd giijh me reje. Noono, e yaa pahdh giijh me reje wudh gen, cwhihny gen ciimmo ciimmo thiw ke dhe yoohn ciim cwhihny gihn ayoado bang Juog. ⁵ Raahm me duohng aguumo tiehd keehd Jeacuu. Wa maano thiw, e ciim cwhihny me duohng uyoado tiehd keehd Kriihjto bang Juog. ⁶ Abea ke kur mar wan, nea wa ayoad gihn me raaje, e gihn nu wa ayoad kaa nying ciim cwhihny uyoadu boadh wahy. Nea cwhihny wan aciihm e beehda ke nying ciim cwhihny thiw beere tee me romu kwaad raahm gihn ayoad wane ke guumo, wa ka guum wane gen. ⁷ Gaahno gihr wan ke nyingu yea be lwag ree bang gihn ngo ugaahn wane kejea ciim cwhihny gihn acub yihr wan ngo unywaago, bang gihn giijh raahm ge ayoadu wa mar wan.

⁸ Jo wan, wa daahd ngo unghay giijh raahm ge ayoad wan yi piny Aacya. Koohm wan anaa ayihny kwaade tooro, adhaahr wudh wa anaa awaadh wane kejea kar bodho tooro yihr wan keehdo. ⁹ Anaa ngahy wane ke cwhihny wan, kejea wa akimh ke thoo. Beehda Juog e naa atiihyo wa maano, beere teeg wan, wa keed wan be gaahn wane, abea wa gaahn teeg Juog ngaa weehg nyoge cahro yi thoo. ¹⁰ Wa abeehn Juoge ne lwahg oogo yi cing thoo muon. Kedea gaahn wane gaahno kejea wa udoge ke lwahg oogo keehdo, ¹¹ nea wu ukwahyo ke nying wan beere wa kony Juoge konyo. Thiw yaa thoohd ge kwahyo ke nying wan, kway gen yih Juoge yiiho, ukahle wan oogo yi gihn me raaj. Ke nying gihn ayiih Juoge kwaj gihr gen kedea ke nying gihn nu e nyoge me thoohd Juog leey gene leeyo ke nying gihn ayiihe kway gen.

Poal Wiihe Awaare Yi Waahdhe

¹² Awaahn ni, wudh wan be laahy bang gihn ngahy wane kaa aduun wan kejea rog wan angahy wane ke kaahno upiny, adoohnge yi beehdo ke wun kedea nyoge mooge. Kedea thiw giijh atiihy wane ke nyingu ge adoohng wa Juog e naa atiihy gen bang gihn ge atiihy wane kaa tiihy ngaa maa abiohgrwaal me toohd tooro yea. Tiihy gihn nu beehn ke bang Juog kedea muuny gihre e naa ameehg wan tiihj wa gihn nu padh nud wihj gihr dhaano utaahngo. ¹³⁻¹⁴ Wa be gweehdo yihru kaa nying gihn me kwihyu. Wa gweed gihn me romu ke kwaano kedea ungeyu ngo. Keehd maano, e giijh mooge me ngahy ke nying wan ge tooro, abea ngo gaahna gaahno kejea giijh poohd kwihyu ke nying wan ge ungeyu cahng moogo. Nea ge angeyu, e naa ka ubahng wudhu buu ulaahy ke nying wan wa ka ubahng wudh wan buu ulaahy ke nyingu cahng uduu Jeacuu Ruohdhe.

¹⁵ Ngo ngahya kejea gihn nu aroba beehda gihn maa adiehr. E naa gihn agweehga beehn bangu umodho beere wu dooj Juoge dooyo tiel ariow. ¹⁶ Ngo agweehga ne kahnho ke bangu ne liew wun, ci bara piny Macedoanya. Nea a uduo ke yoohn Macedoanya, e a ukahnho ke bangu keehdo. Kaano e naa ka uduo Juoge wun tiel ariow. Batiene e waahdha gwiiru gwiiru ne bar maalo ke waahdh ne ci yi piny Judea. ¹⁷ Ka moogo e yihru ne piehj kejea ke nying gihn e waara wiiha ke nying gihn agweehga? Ngo anaa agweehga ne cohg kejea wu uliewa ne? Wale a ngad toohd me gihn roba be tiihy wa mar dhaano maa now?

1:1 Gal 1:1; Timodhy: 1Kor 4:17 1:3 Epi 1:3; 1Pii 1:3 1:5 4:10; Klo 1:24 1:6-7 4:15, 17 1:8 4:8; Tiihy 19:23; 1Kor 15:32

1:9 Rom 4:17 1:10 2Tim 4:18 1:11 4:15; Rom 15:30 1:12 2:17; 1Kor 1:17, 19, 31; 2:13; Judea 13:18 1:14 5:12; Pihp 2:16

1:15-16 1Kor 16:5-6 1:17 1Kor 4:18-19

¹⁸ Bekihde! Wa kaano bahnge Juog be rubo ke toohd nu, e a thiow a padh dhaano now. Gihn aroba yea be waara. ¹⁹ Timodhy maa Cihla kedea an wa arubo yihru ke nying Jeacuu Kriihjto Waahd Juog ge beehda ngaa me lume be waare kedea be rubo ke toohd. ²⁰ Bang gihn giih aceg Juoge piny kejea ge utiihye, ge atiihye kaa dhe yoohn Jeacuu Kriihjto. E naa gihn beehno ne rob kejea “E noono” nea wo apiih ne leej Juog. ²¹ Beehda Juog ni acielo e naa ayug wan kedea wun ne nyoge maa amag lum Jeacuu. Beehda Juog e naa akoy wan kedea wun oogo ne joe. ²² Alaamo akedh Juoge rogo thiow kedea ucube Wahy Juog yihro ne beehdo yi cwihnyo ne nyoadh ngo kejea wo beehda joe. Wahy Juog gihn acub e naa muuny acub ne mieg won kedea ne nyoadh giih beeye ge uyoado.

²³ Juog ni acielo e naa cuud gihra ke nying gihn bahnge a kuu abeehn ne liew wun. A kuu abeehn ne liew wun beere cwihnyu be rahny bang gihn a beehn ne cuow wun. ²⁴ Padh wa naa jo doong teed gihn yiihu. Abea wa utiihyo ke wun ne yug cwihnyu med bang gihn beehda yiiho gihru e ne yug wun teeg.

2 ¹ Noono e wiiha apara kejea kare tooro ubeehna ne liew wun awaahn ni, bang leehw gihn nu kahl giih raahm rogo. ² Nea cwihnyu araanya, e ngaa e nuu umeehg cwihnya doohng med? Wu naa yaa meehg cwihnya doohng med. Abea nea cwihnyu araanya, e cwihnya uyugu med ke ne diih? ³ E naa gihn agweeda wargahng acahng yihru, beere nea cahng beehna bangu e cwihnya be raany yaa dhiil cwihnya ke yugo med. Bang gihn cwihnya be diiw kedea ngo ngahya kejea med cwihnya beehda med cwihnyu thiow. ⁴ A agweehdo yihru ne cahng e aduuna urahmo keraahyo kedea e piih wonga ge uwaad ne cur. Keehd maano e a kuu adaahd cwihnyu ke raanyo. A daahd ngo unghayu kaa anhyaara wun kii ngo.

Wiiu Lubo Piny Yihr Ngaa Ayug Adhemuohm

⁵ Nea dhaano cwihny ngaa moogo araanye e ngo keá yugo ke riha. Ngo ayuge ke rogu cang, wale ne lwag yi gihn roba, e ngo ayuge ke rog nyoge mooge kiinu. ⁶ Ukihm gihn akihm nyoge me thoohdhe ngo keehde kiinu ngo beer wa kaano. ⁷ Gihn nud, wiiu awuohj gihre piny yihre, kedea ciihmu cwihnye, beere cwihnye be rahny unahge ngwedh. ⁸ Nyingu akwaya, umeehgu ngaan nu ngey ngo kejea ngo anhyaaru ne cohg. ⁹ Wargahng acahng anaa agweeda yihru ne tum wun ne niid ngo nea giih roba yihru ge tiihyu tiihyo cang. ¹⁰ Ngaa wiiu anyoohne piny yihre, e anyoohne ge wiiia ke piny yihr ngaan nu thiow. Nea gihn me wii piny nud, e ngo wiiia ke piny kaa tee Kriihjto kedea ke nying uyoadu gihn me beer. ¹¹ Anyoohne wiiia ke piny thiow beere wo be taay atiihb ukeehge, bang gihn dhog yiehdh tiihy atiihb ukeehge kii ngo ge ngahy wane.

Tiihy Ngad Oohr Yi Troaj Kedea Macedoanya

¹² Naa a'aaya ne ci geen Troaj ne puohny Ciig Beer, e ayuuda e yoohn puohny ayab Juog yihra kun caadi. ¹³ Abea keehd maano, e cwihnya kuu anaa piih, bang gihn ngado e nyinge Tiihtuj kaa yoado yi Troaj. Gihn nu, e nyoge awiihwa ubara yi piny Macedoanya.

¹⁴ Abea muohjo koohr Juog! Bang gihn e ne meehg won taaj jo mahn giiho ke dhe yoohn Kriihjto. Kuohn coa yea e wo meehge ke rob ke nying Jeacuu ubeehn Ciig Beer unyaaye wa gihr mow me ngwaahy. ¹⁵ Nea yihr Juog, e gihn me ngwaahy kod nud. Gihn ngwaahy beehda Kriihjto ge anweehd won keehd Juog kedea ngo unghaahy kod yihr yaa wahy gen aboadh kedea yihr yaa ci paar maaj thiow. ¹⁶ Yihr yaa ci paar maaj ge ngwaahj ngwahj thoo rogo, abea yaa wahy ge aboadh ge ngwaahj kuowo rogo. Abea ngaa noono rom ke yoado me rom tiihy nu ke tiihyo? ¹⁷ Beehda kwaad nyoge me neehn wan. Bang gihn wa padh nyoge me daahd ngiihny ke nying puohny lum Juog neehn amahr nyoge me tiihyo wa maano. Beehda Juog ke ngude e naa aohr wan, noono, e wa rob gihn maa adiehr nyum Juog, ke nying Kriihjto.

3 ¹ Ngo niidu niido adoohng wa gihr wan beehda beel e ne yug wane keehdo ke nying tiihy wan ne? Wale wu ungaahdo kejea wa daahd warga me gweeda wale me gweed yihru ke nying wan ne? Nyoge mooge me daahd warga me gweed ke nying gen nud abea padh wan ne rob ngo kejea tiihy wan beer! ² Warga me daahd wane bangu tooro bang gihn wu ke ngudu, wu naa wargahng daahd wane. Yaa niid kaa alogu rogu udoohngu ne nyoge me beeye, e ngo rob gene robo kejea wa atiihyo ke tiihj me beer. ³ Ngo uneehno kejea wu beehda warga maa abeehno ke yoohn bang Jeacuu ke dhe yoohn tiihy wan. Wargahng ngo kuu agweed kaa galam wa ka na gweehd nyoge yi warga. Wahy Juog e naa galam kedea agweed naa yi aduun dhaano abea ngo kuu agweed rih leelo.

⁴ Wa rom rob giih me beeye wa giih ni bang gihn Juog gaahn wane gaahno ke nying Jeacuu. ⁵ Wa be rob ngo kejea yihr wan ne tee mar wan me koohb wane kejea gihn beehda wan naa atiihy ngo ke nying giih nyepinye cang. Abea tee wan beehda tee me aay ke bang Juog. ⁶ Beehda Juog e ne cub tee yihr wan ne rob dhe yoohn anweehd gihn nyaahn yihr nyoge. Ngo padh dhe yoohn loohng agweed yi leelo abea ngo beehda dhe yoohn Wahy Juog. Bang gihn dhe yoohn loohng agweed yi leelo beehda dhe yoohn thoo abea Wahy Juog e ne cub kuowo.

⁷ Loohng gihr Moaje naa agweed rih leelo, kedea ge kahl thoo, ngo anaa abeehno ke tee Juog. Tee maa atoor ka maa arom yaa dhaahr Yijaraele meehg nying gen tal ne maany wong Moaje bang gihn kaan nyinge ake liel wa meehr cahng. Keehd maano e tee ngo anaa abeehn ne aay maahdh maahdh. ⁸ Ka nahge loohng Moaje e yea ne thoo e ne kahl tee wa maano, e Wahy Juog e kahl kuowo, yihre unaa tee me ngihde arumo? ⁹ E thiow, nea loohng giih kihm nyoge ke gihn me raaj ge ne kahl tee me wa maano, e loohng giih yug nyoge naa abiohgrwaale ke Juog ge ukahl tee me ngihde?

¹⁰ Nea kare ne cohg tee mar umodho kare tooro uroome keehd tee mar dhe caahn bang gihn mar umodho uroome wa gihn me tooro abea mar dhe caahn beehda gihn me duohng keter. ¹¹ Ka nahge anweehd mar Moaje e kuu aceng keraahyo e ne yihre anaa tee wa maano, e anweehd mar Wahy Juog e be gug, yihre unaa tee me ngihde?

¹² Naa adoohnge e gaahno me wa gihn nu nud yihro, e wo rom rob e lwahr tooro rogo. ¹³ Wo be neehn Moaje naa ageehng wonge oogo ke waaro yihr yaa dhaahr Yijarael. Wonge ageehnge oogo yihr gen beere be ngey gene kejea tee gihn aweehg wonge liel wa kong ngo uaay maahdh maahdh. ¹⁴ Abea wudh gen ayug gene ne thihdh thihdh. Keehd awaahn ni, ge kwaan gene giih anweehd acoon e nying gen beehde e ge awum udoohnge wa ge awum kaa waahny anaa ageehng Moaje wonge keehde. Nying gen poohd e awum bang gihn beehda Jeacuu e ne kahl waahny ngo oogo yi nying gen. ¹⁵ Uwahnhe cahng tihn, ge kwaan gene loohng gihr Moaje e aduun gen adoohng wa ge awum ke waahr Moaje. ¹⁶ Abea nea dhaano ree amade bang Ruohdh e waahr anaa awum yi wonge kahl oogo. ¹⁷ Ruohdh e naa Wahy Juog, kedea Wahy Juog e ne cub laahw wihj yihr nyoge. ¹⁸ Abea wo ge ayiih lum Juog nyingo ge kuu awum. Tee Ruohdh ke niido rogo ge keehlo nyingo ree. Kedea Ruohdh ge beehd Wahy Juog utiihyo rogo ne log won maahdh maahdh udoohngo wa en yi cahdo gihre.

4 ¹ Caahn e Juog e naa acub wan ne tiihy tiihye ke dhe yoohn aduue cwihnye caahn rogo. Kedea cwihny wan be daag. ² Abea gihn nud kwaad giih yaahr kuohm ge tiihj ke piny, ge awii wane. Giih waan yey ge tooro yihr wan, kedea lum Juog yea be waar wane. Abea gihn nud thiow wa bar maalo ke puohny adiehj lum Juog beere e ngahy kwaad dhaane kejea wa rob adiehr nyum Juog. ³ Awaahn ni, Ciig Beer e puohny wane, nea ngo agoohg ke ngeyo, bang gihn awum waare piny, e ngo awum ke waaro ke yihr yaa arwaahnyo. ⁴ Yaa kuu ayiiho wudh ge aciehg atiihb ukeehge ge e naa ruohdh gihr giih wiih piny beere tee daahr gihn beehn ke dhe yoohn Ciig Beer kedea kaa amoar Ciig Beere wiih Kriihjto ge neehn Juog kii ngo be rom gene ke niido. ⁵ Ge puohny wane, e wa be rubo kaa nying wan. Wa rubo kaa nying Jeacuu Kriihjto ge beehda Ruohdh. Abea ke nying wan, wa rob gihn: kejea wa beehda baahng me tiihyo yihru ke nying tiihy Jeacuu rog wan. ⁶ Bang gihn Juog ngaa arob ngo kea, “Beehn daahre nude yi muudho,” e naa ayab wudh wan ungey wane ngo kejea daahr gihre kedea teege ge niid ke rih Jeacuu.

Giih Raahm Kedea Giih Gaahn Ngad Oohre

⁷ Abea daahr kedea tee gihr Juog ge wa dhaahb, ge acub yi koohm wan ge room wa dag ge thow. Ge acub gen yi gihn me thow, e nyoadh ngo kejea daahr kedea tee ge aay ke bang Juog padh ke bang wan. ⁸ Giih me reje ge padh wudh wan ke dhog yiehdhe beehde abea yihdh wan be baadh. Ka moogo e wudh wan ke lyaahbo, abea aduun wan be kuong ngolo, uwii wane gihn nu piny. ⁹ Nyoge ubuohj ke kedh bahng rog wan abea Juog wa be paahle oogo. Ngwiilo kedh rog wan abea wa be thow. ¹⁰ Koohm wan ge giih me nii thoo wa mar Jeacuu. Gihn nu nyoadh ngo kejea Kriihjto ngaa kuow e ne cub kuowo yihr koohm wan. ¹¹ Bang gihn wa ge koohm wan kuow, rog wan kwaay wane kaa yoado yi thoo ke nying Jeacuu. Noono e kuowo gihr Jeacuu ree nyoadhe nyoadho yi koohm wan ge thow. ¹² Gihn nu nyoadh ngo kejea wa beed yi thoo abea maru wu beed yi kuowo.

¹³ Ngo agweed yi kitaab Juog naa,
“A arubo bang gihn a ayiiho.”

Ke dhe yoohn kwaad yiuh nu, e wa arubo bang gihn wa ayiiho. ¹⁴ Bang gihn ngo ngahy wane kejea ngaa aweehg Jeacuu Ruohdhe cahro batien thoo, wa uweehge cahro tiehd ke Jeacuu ukahle wan kedea wun ne cuung nyume. ¹⁵ Giih ni cang ge yuga kaa nyingu, beere yaa yoad muuny Juog rog gen jwag gene jwaa kiinu. Noono umeehg muuny Juoge muohj koohr Juog ne moar wiie jwag ree.

¹⁶ Ke nying gihn nu e ne bahnge cwihny wan kuu adoohng bahw. Keehd me beehde koohm wan uthumo yi goohg ke nying nihn e cwihny wan kaa alongthihn, tee jwage jwago ke nying nihn. ¹⁷ Nye giih reje ge apahdh wudh wan ge aguo bar ne leew uyoad moar wihj me guge tooro akahl gene rog wan. ¹⁸ Nea maano e wudh wan be cub wane rog giih niid dhaano utaaahnge ke wonge bang gihn kwaad giih nu ge ugug. Wudh wan cub wane ke rog giih me be rom guuo ne weey weey ge be niid ke wong.

Kar Beehdo Gihro Paar Juog

5 ¹ Ngo beehda gihn me ngahyo kejea nea koohmo ge beehdo wiih piny ke gen ge uthoo, e yihro unaa koohme me be thow Paar Juog maalo. Koohm nu ge uneehn wuude me Juog e naa ageer gen abea padh dhaano utaaahngo. ² Abea awaahn ni, wa agoohg bang gihn cwihny wan ayuohd ne laar mon yihdh wuud ageer Juoge udoohnge wa waare me nyaahn ge naa angaab rog wan. ³ Bang gihn nea wa angahbo ke waare me nyaahn e wa be cahg ke yuudo ne nyoge maa alony. ⁴ Nye nihn ni poohd e wa ubeehdo ke koohme giih wiih upiny kan, wa agoohg ke nying giih reje naa apahdh wudh wan. Wa be daahd ngo utoor waare rog wan. Tooy waare rog wan nyoadh ngo kejea koohm wan ge tooro. Abea wa daahd ngo umon wane yi wod ageer Juoge udoohnge wa waare me nyaahn ge naa angaab wane. Kaano e gihn thow ngo umuony gihn yihre ne kuowe. ⁵ Beehde Juog ke ngude e naa agwiir wan ke nying gihn ni. Noono, e Wahy Juog acube yihr wan ne mieg wan kedea ne nyoadh giih beeye ge yoad wane.

⁶ Gihn nu cwihny wan ameehge ngahmo, kedea ngo ngahy wane kejea ge poohde e wa ubeehdo ke koohme giih wiih piny kan e nyoadh ngo kejea wa poohd baahr ke Jeacuu Ruohdh. ⁷ Yiiho e ne kaahn yi beehdo gihro ke nying nihn abea padh gihn niid e ne kaahn. ⁸ Cwihny wan angahmo kedea wa daahd ngo uwii wane koohme giih wiih piny kan piny beere wa mahd paar Ruohdh Jeacuu. ⁹ Gihn moogo me daahd wane tooro. Abea wa daahd cwihny Juog ke yugo med awaahn ni, keehd me ne wane upiny kan ke koohme wale rog wan amad wane Paar Ruohdh Jeacuu. ¹⁰ Wo cang, wo ucuung nyum Jeacuu cahng Lug gihr Juog. Noono, e kwaad dhaano cang kihm kaa kwaad gihn anaa ayuge upiny kan. Gihn beer ke gihn raaj naa ayug dhaane e ngo kaahn kuohm gihn ne ree awaahn ni.

3:17 Jon 8:32, 36; Rom 8:2; Gal 5:1, 13 3:18 4:6; 1Kor 2:7 4:1 3:4, 6 4:2 2:17; 6:4 4:3 1Kor 1:18 4:4 Jon 12:31; Epi 2:2; Neehn Juog: Klo 1:15; Judea 1:3 4:5 1:24 4:6 2Kor 3:18; 1Pii 2:9 4:8 1:8; 7:5; 11:23-29 4:10 1:5; Rom 6:8; Gal 6:17; Pihp 3:10-11
4:11 Rom 8:35-36; 1Kor 15:31 4:12 Klo 1:24 4:14 1Kor 6:14; Rom 8:11 4:15 1:5-6, 11; 9:11, 15 4:16 Epi 3:16 4:17 3:18; Rom 5:2; 1Pii 1:6-7 4:18 Rom 8:25; Judea 11:1 5:1 2Pii 1:14 5:2 Rom 8:23-24 5:4 1Kor 15:53-54 5:5 1:22 5:7 1Kor 13:12; 1Pii 1:8-9 5:8 Pihp 1:23 5:9 Klo 1:10; 1Th 4:1 5:10 11:15; Tihiy 17:31; Rom 2:6; 1Kor 3:13-15; 4:5; Pihp 3:19; 2Th 1:7-10

Tiihy Ngad Oohr

¹¹ Lwahr ke nying ukihm e naa gihn amag wane yi wudh wan. Noono e wa buohj kaa tiihy ne meehg nyoge me thoohdh yiih lum Juog. Juog cwihny wan ngahye kejea wa rob adiehr. Thiw gaahna gaahno kejea yi cwihnyu alongthihn, ngo ngahyu kejea wa rob gihn maa adiehr. ¹² Jo wan, gih wan padh beel e ne tum wane nyumu keehdo. Wa daahd ngo uyoadu dhe yooh me beelu udoohng wudhu mor ke nying wan. Wa daahd ngo thiw uromu luube ke beehro yih yaa beel ke nying giih niid ke wong ukwihy gene muu par kaa aduulo. ¹³ Nea wa utiihyu wa nyoge me wudh gen arahnyo e wa tiihyo ke yih Juog. Abea nea wa tiihyo wa nyoge me wudh gen kwel, e wa tiihyo ke yihru. ¹⁴ Wa tiihyo wa gihn nu kaa nying nhyaahto gih Jeacuu. Ngahy wane kejea Jeacuu e acielo cog, athow e keede ke nying nyoge cang. Gihn nu nyoadh ngo kejea nyoge cang, thoo ayoad gene keehd Jeacuu tiehd. ¹⁵ Jeacuu athow ke nying nyoge cang beere yaa wahy ge aboadh, rog gen mad gene ke bang Jeacuu. Wa maano, e ge be rom beehdo ke kar wudh gen keed gen keehdo abea ge beehdo kaa nying Jeacuu ngaa athow ucahre ke nying gen.

¹⁶ Nea maano, e wa be cahg rob rih ngaa moogo wa ka rub dhaano utaaahge ke luub wihi piny kan. Umodho coon keehd Jeacuu, e wa anaa arubo ke nyinge ke luub wihi piny ge rob dhaano utaaahge. Awaahn ni gihn nu be cahg wane ke robo ke nyinge.

¹⁷ Noono, nea dhaano amahd bang Jeacuu, e ngaa nu beehda ngaa me nyaahn. Dhe yoohn ka na beehd ngaa nu kii ngo ree waare waaro ubeehde ke dhe yooh me nyaahn. ¹⁸ Giih nu cang, Juog e naa ayug gen. Wa anaa anahg yaa mahn giih Juog, abea awaahn ni, wa aloge udoohng wane ne gome ke dhe yoohn Jeacuu. Tiihy acub Juoge yih wan ne kony nyoge mooge thiw udoohng gene ne gome. ¹⁹ Gihn teed wane e gen: Juog gom amage keehd nyoge cang ne raj ke nying Jeacuu. Anyoohne giih nyoge ge be mag Juoge yi cwihnye keehdo. Kedea ubeehn Juog ucube loohng gihn meehg nyoge doohng ne gome keehde yih wan.

²⁰ Awaahn ni, wa beehdo ruohdh apiile giih Jeacuu ge rubo ke leeb Juog. Wu akway wane ke nying Jeacuu udoohngu ne gome ke Juog. ²¹ Ngahyo cang kejea Jeacuu kihd anyoohne tooro ree. Abea keehd maano, e ngo akaab Juoge ucub adhemuohme giiho cang wihe. Wihi gihn nu aduog Jeacuu naa ameehge won doohng naa abiohgrwaale nyum Juog.

6 ¹ Yi tiihy tiihy wane tiehd ke Juog ke ngude, nyingu akway wane ubahng muuny giih ayoadu bang Juog wudh ge be taay piny now. ² Bang gihn Juog arubo kea,

“Ge ayuogi,

e lani apahdh yi yihdha nye wong kaa ngo

kedea cahng boadh wahy e naa cahng akonya yihn.

Duoni ake lihngo kedea cahng daahdi

boadh wahy en naa cahng roma yihn ke konyo.”

Ngo teeda teedo yihru kejea awaahn ni e naa nye kaa ngo kedea awaahn ni e naa cahng boadh wahy.

³ Wa be daahd uciehg wane dhe yooh yih kwaad dhaano now, beere giih nyooro me yoad yi tiihy wan tooro. ⁴ Adiehr muon, yi kwaad gihn tiihy wane e wa daahd unyoadh wane ngo kejea wa tiihy ke yih Juog. Giih raahm rog, maa ngoohng wong ke raahm cwihny ge aguum wane. ⁵ Wa apuohd, wa akedh yi thijin, wa atieg amahr nyoge me daahd wan ke naah, wa abuohj ke tiihj me teeg, maa amahr nih ge anahg wane e wa be nen, wa abeehdo ke nih e cam me yoad wane tooro. ⁶ Dhe yoohn kaa atiihy wane kii ngo, ke cwihny wan me cang kedea dhe yoohn ka ngahy wane Ciig Beer kii ngo maa dhe yoohn guum gih wan, kedea dhe yoohn beero, giih nu ge nyoadh ngo kejea wa tiihyo ke yih Juog. Wa utiihyo kaa dhe yoohn Wahy Juog ke nhyaahto me ne cohg. ⁷ Wa beehdo ke wihi adiehr kedea kwaad gihn tiihy wane ngo tiihy wane kaa tee Juog. Giih beeye ge tiihy wane ge naa toong giih kag wane ke gen kedea ge naa giih koar wane rog wan ke gen. ⁸ Gihn e ne be tiihj rog wan! Wudh wan ke moaro kedea koohm wan ke dhahlo. E thiw, wa ke yenyo maa wa ke leeyo, kedea nyoge ungaahdo kejea wa beehda yaa toohd keehd me rob wane ke giih maa ather. ⁹ Wa ke jaahyo naa wa kwihj, abea kihd dhaano acielo me kwihy wan tooro. Wihj awaadh oogo rog wan neehn nyoge maa athow keehd ma kuow wane. Bahng me duohng ayoad wane abea wa kuu athow. ¹⁰ Keehd maa ameehg cwihny wan rahnyo, e wa poohd e wa beehd kaa med cwihny. Wa ke niido ne nyoge maa angoohng, abea cwihny wan med bang nyoge me thoohdh ge ayug wane udoohng gene ne nyoge maa alony. Wa ke niido wa nyoge me kihd gihn me ne yih gen tooro, abea gahng, kwaad gih ukuom cang nud yih wan.

Lum Toohn

¹¹ Goma maa anhyaara ge beed yi geen Korindh, wa arubo yihru e cwihny wan athaar ke wun e wa be tud kedea gihn me kan wane tooro. ¹² Cwihnyu padh athaar ke wan abea cwihny wan athaar ke wun. ¹³ A urubo yihru awaahn ni wa a rubo kaa nyethen yeya. Caahn e kea tiihyu yih wan udoohng cwihnyu naa athaar ke wan wa ka nahg cwihny wane athaar ke wun. Cwihnyu kea diiw rog wan.

¹⁴ Kea themu piny kejea wu piih ne tiihj tiehd keehd yaa kuu ayiih Juog. Gihn e ne mad ngaa maa abiohgrwaal keehd ngad anyoohne? Wale gihn e mad daahr ke muudho? ¹⁵ Kare nud ubeehn Jeacuu kedea atiihb ukeehg umad gene lubo acielo ne? Caahn e ngaa maa ayiih Juog, kedea ngaa me kuu ayiih Juog gihn me mad gen tooro thiw. ¹⁶ Gihn e ne nweehd wod Juog keehd giih tieng ke cingo ne dhe yoohn wur Juog. Wo beehda akuud yaa yiiho, wo naa wod Juog. Juog ngaa cub kuowo. Wa kaa ateed Juoge ngo kea,

“Paara ukeehla piny keew jo'a

5:11 4:2; 6:4; 1Kor 9:22 5:12 1:14; 3:1 5:14 Jon 17:23; Rom 8:35; Gal 2:20; Epi 3:19; 5:2, 25; 1Jon 3:16

5:15 Rom 6:3-4; 7:4; 14:7-9 5:17 Rom 6:4; Gal 6:15; Epi 4:24; Any 21:5 5:18 Rom 5:10 5:19 Rom 3:24-26; Klo 1:20

5:20 Mat 10:40 5:21 Jon 8:46; Rom 8:3; 1Kor 1:30; Gal 3:13; Judea 4:15 6:1 Rom 5:2; 1Kor 15:10 6:2 Luk 4:19-21 6:4 4:2

6:5-10 11:23-29 6:6 8:24; Rom 12:9; 1Kor 13:4-7; Gal 5:22-23; 1Tim 4:12 6:7 10:4-5; Rom 13:12; 1Kor 2:4 6:9 4:10

6:10 Med cwihny: 7:4; Rom 5:3; 12:12; Nyoge maa angoohng kedea nyoge maa alony: 8:9; Pihp 2:17; 4:12-13; 1Th 1:6 6:13 1Kor 4:14

6:14-16 1Kor 6:9-13; 10:21; Epi 5:5-11 6:16 1Kor 3:16

kedea a ubeehda kiin gen
beere a udoohng ne juog gihr gen
kedea ge beehda yaa'a."

¹⁷ Kedea maa ateed Juog Aciehge ngo kea,
"Nyiigu rogu oogo buud gen
ubahng wu be neehn gen.

Giih maa aroba kejea ge reje, ge keá gweelu.

¹⁸ Kaano arumo e wu uyuga ne yaa'a.

A unahg wuro yihru kedea wu unahg nyethena."

7 ¹ Goma maa anhyaara keraahyo, amahr giih ge giih maa arob Juoge kejea ge utiihye ke nyingo. Caahn e luogo
koochmo kedea wahyo ne cal cal utoor anyoohne rogu. Beehdo e adhemuohm tooro rogo kedea beehdo e wo lwaahr
ke Juog kedea tumo rogo ke yugo wa en ne cohg.

² Yiihu unahg cwihnyu athaar ke wan. Wa beehda nyoge me gihn me raaj be yug wane rih dhaano, kedea giih dhaano
maa araany wane ge tooro, wale ngaa maa awaal wane tooro. ³ Padh cayo e ne caya wun. Wa gihn anaa aroba umodho
coon ngo ngahyu. A anaa rubo kejea wu ayiih wane kedea cwihny wan athaar ke wun. Keehd me nahge gihr wahy wale
thoo e gihn me paahng keewo tooro. ⁴ Cwihnnya be diiw ke wun. Wiiha mor ke nyingu. Giih bahng ge guuma guumo ke
med cwihny me duohng ke nyingu.

Poal Adoohd Tiihtuje Macedoanya

⁵ Naa awahdh wane piny Macedoanya, e wa kuu arom yuohmo. Wa anaa atieg piny. Nyoge mooge yi geew ge
ataahny rog wan kedea cwihny wan kuu anaa apiih thiw ke nying lwahr. ⁶ Abea Juog ngaa ciim cwihny dhaano me nii
gihn raaj, cwihny wan ameehge ngahmo naa awahn Tiihtuje. ⁷ Padh wahnho gihr Tiihtuj e keede e naa aciihm cwihny
wan. Gihn aciihm cwihny wan thiw beehda giih arobe ke nyingu. Arobe kejea bang wan acanu keraahyo kedea wu
daahd uniidu wan. Arobe kejea cwihny arahnyo ke nying giih atiihy rog wan. E thiw arobe kejea gihn me raaj koaru ke
oogo riha. Giih nu cang cwihnnya ayug gene med keraahyo kwaade tooro.

⁸ Keehd maa arahny cwihnyu ke nying warga gihn anaa agweeda yihru, e gihn anaa agweeda warga ke nyinge be
maana. Adiehr, nye rahny cwihny me thiin anaa anudo, bang gihn cwihnyu araanya abea rahny cwihny gihn ngo yea
cuog. ⁹ Awaahn ni, cwihnnya med. Med cwihny gihra kuu abeehno kaa nying gihn ayuga gihn me araany cwihnyu. Ngo
abeehno kaa nying gihn abeehn rahny cwihnyu umeehge wun wii anyoohne giihu piny. Rahny cwihnyu abeehn Juoge
ne loo ne gihn me beer. Noono gihn me raaj maa ayug wane rogu tooro. ¹⁰ Rahny cwihny me Juog e naa ayug ngo ne
log cwihny dhaano uyoade boadh wahy, padh rahny cwihny me maan. Kwaad rahny cwihny ke nying giih ungoom kan,
e ne kahl thon wahy. ¹¹ Maahnyu kaa alog Juoge wun kii ngo batien rahny cwihny gihn ayug ree yihru. Be niidu kaa
ameehge wun cub wudhu yi tiihj ne? Thiw, kaa aweehge wun cub wudhu ne goony ngudu oogo yihdh giih arob rogu
ne? Niidu kaa acube rahny cwihny yihru ke nying giih arob rogu. Niidu kaa aweehge wun diero ubahng cwihnyu be piih
piny. Niidu kwaad kaa ayuohd cwihnyu rog gen, kedea kwaad giih miihdh rog e nud yihru. Be niidu kaa ameehge wun
kihm ngaan ayug awuohj ne? Gihn nu nyoadh ngo kejea awuohj tooro rogu yihdh giih nu cang. ¹² Wa maano, keehd
maa anaa agweeda warga yihru, ngo kaa gweedo kaa nying ngaan ayug gihn me raaj. Kedea ngo kaa gweedo thiw
kaa nying ngaan ayug gihn me raaj ree. Ngo agweeda ne nyoadh ngo yihru ne cohg nyum Juog kejea wa ngahyu kaa
kaahno. ¹³ Giih ni akwaana cang, ge naa ameehg cwihny wan ngahmo.

Cwihny wan kuu angahmo kaa nying giih nu keed gen! Cwihny wan angahmo thiw naa aniid wane mihn cwihny
Tiihtuj, bang gihn, wun cang ngo akonyu utoor gihn maa adiere keehd ngo. ¹⁴ Leej gihn aleeya wun nyum Tiihtuj ngo
apahdh kare. Wiiha kuu alaahyu. Me neehn kaano atoor toohd maa akuong wane ke teedo yihru, thiw beel gihn abeel
wane ke nyingu yihr Tiihtuj ngo kuu anahg toohd. ¹⁵ Awaahn ni, nhyaahro gihr Tiihtuj yihru ree ajwage keter. Ree jwage
jwaa ge pare ka na wuoru leebe kii ngo wu ke karu cang, kedea ge pare dhe yoohn kaa aloru ngo e rogu ne kwaj kwaj
ke lwahr rogu nyum Juog. ¹⁶ Cwihnnya med keraahyo rogu, bang gihn kare nud ugaahna wun ke cwihnnya acielo.

Muuj Beer

8 ¹ Jo wan, wa daahd ngo unghayu muuny gihn acub Juoge yihr akuude giih yaa yiiho giih piny Macedoanya. ² Giih
bahng me reje ge ameehg pahdh wudh gen ne tum gen. Abea keehd maano e ge nyoge maa abeehdo e cwihny ge
med, noono e ge anahg yaa muuj me kwaade tooro keehd maa anud deeh ngoohngo me duohng rog gen. ³ A rob gihn
maa aniida ke wonga yihru. Ge umuuyo, gihn nud yihr gen e cub gene cubo kedea gihn tooro yihr gen daahd gene
daahdo ne cubo. ⁴ Ngo apar gene ge keed gen maa akway gene nying wan kejea, yiih gen ne mad kiin yaa cub giih
nyepinye ke nying akuud yaa ayiiho yi piny Judea bange udoohng wudh gene mor. ⁵ Giih acub gene, ge akaal wudh
muu anaa apar wane kejea ge ucub gene. Gihn atiihy gene umodho beehda rog gen e naa agwaay gene yihr Juog.
Batiene ugwaay gene rog gen yihr wan thiw wa ka daahd Juoge. ⁶ E naa gihn kway wane wong Tiihtuj, bang gihn
Tiihtuj e naa ngad umodho ge ameehg cwihnyu ngahmo umouju nyoge muojo. Wonge akway wane beere beehn bangu
ne thaahb tiihy muoj nyoge keewu ke nying Juog. ⁷ Wu alony ke kwaad giih me thoohdh. Yiiho gihru ngo duohng. Yihru
ne nyoge me thoohdh me ngahy puohny lum Juog. Kedea giih me thoohdh ge ngahyu. Wu nyoge maa acub wudhu yi
tiihy Juog kedea wa anhyaaru ke deeh nhyaahro me duohng ne cohg. Awaahn ni adaahd wun ulonyu thiw ke dhe
yoohn muuj ke med cwihny.

⁸ Padh lohnge ge ne gweeda piny yihru, abea a daahd utuma wun nea wu nyoge muu unhyaahro ne cohg kedea nea yaa cwihny gen koag ke yuohd yi muuj ge yoohmu yoohmo. ⁹ Muuny gihr Jeacuu Kriihjto Ruohdho ngo ngahyu. Ngo a'aay yi lonyo gihre udoohnge ne ngaa maa angoohng ke nyingu. Ngo abeehn yi ngoohngo beere lonyo kahle ke yihru.

¹⁰ Ke kur mara, gihn daahda ke nying lum ni e man: ngo beer uyoadu tiihy anaa atiihyu ne caahngo, uthaahbu ngo awaahn ni. Bang gihn anahg wun naa athob tiihy muoj nyoge umodho. Padh thob ngo keede, abea anahg wun naa yaa umodho naa acub rogu yi tiihy muuj. ¹¹ Baru maalo uthaahbu tiihy nu. Cubu cwihnyu ne thaahb tiihy nu, wa kaa anaa acubu cwihnyu ne thob ngo, kedea thaahbu ngo ke kwaad gihn ne yihru. ¹² Bang gihn nea agweehg dhaane ke cwihnye kejea e daahd muuj, wale e daahd nyepiny ke tiihyo, e gihn cube wale gihn tiihye yiih Juoge yiiho yihre, kedea gihn me rom dhaane ke cubo wale ke tiihyo ngahy Juoge.

¹³ Kony rog e roba ni, a be teed ngo kejea paahngu giihu oogo cang udoohngu yi ngoohngo me raaj abea ngaan amuoju ngo adoohng yi lonyo. A rob ngo kejea giih nud yihr dhaano nud gene yihr kwaad dhaano cang. ¹⁴ A teed ngo kejea yihru ne nyepinye awaahn ni, noono, e kare nud ukonyu yaa angoohng. Nea cahng moogo kejea lonyo aluuny yihr gen e wu dog gene kaa konyo keehdo. A daahd ngo unywaagu giih nyepinye beere wu uroomu tiehd. ¹⁵ Neehn kaa agweede yi kitaab Juog naa,

“Ngaa acong amahr giih me thoohdh keraahyo,
giih me thoohdh keraahyo utooro yihre,
abea ngaa acong giih me noog ngo be daag.”

Tihtuj Aohr Korindh

¹⁶ Juog koohre amuojh wane naa ameehge Tihtuj kony wun neehn kaa anhyaar wane kony wun. ¹⁷ Tihtuj lum arob wane yihre ayiie ke med cwihny. Cwihnye anaa ayuohd ne kony wun adhaahr keehd me bahnge be ne rob wane yihre e waahdhe anudo ne ci bangu. ¹⁸ Ngo caahdh kaa ngaa maa aohr wane bangu. Ngaan ngo beehda ngaa me ke wuoro keraahyo kiin akuud yaa yiiho ne dug. Ngo ke wuoro bang gihn tiihye ucaahdho beer yi puohny Ciig Beer. ¹⁹ Kedea thiow, anahg akuud yaa yiiho ge naa akwany ngo beere ucaahdho ke wan ne kahl giih acub yihr yaa acub gen yihr gen. Giih nu ge acub yi cing wan ne moar wiih Jeacuu Ruohdh kedea nyoadh ngo kejea wudh gen acub wane ne kony. ²⁰ Abea wa be daahd ucay wan kejea giih acub yi cing wan ge kwihy wane kaa maa. ²¹ Wa be ubuohj ke tiijh ke gihn maa adiehr nyum Juog cog, abea wa ubuohj ke tiihy gihn maa adiehr nyum dhaano utaahngo thiow.

²² Ngado moogo thiow me oohr wane keehd ge Tihtuj nud. Ngo atum wane tiel me thoohdh uyoad wane ngo e beehda ngaa maa acub cwihnye ne tiijh yihr Juog. Thiow ngo aniid wane awaahn ni kejea ngaan ngo cwihnye acube yi tiihy ni, kedea cwihnye be diiw ke wun. ²³ Ke kur mar Tihtuj, ngo beehda ngaa me tiihy wan beehda acielo keehde ke nyingu. Yaa muu nu caahdh keehd Tihtuj ge naa akwany yaa akuud yiihoe ne nyoge me rubo ke nying gen kedea ge ne moar wiih Ngad Boadh nyoge. ²⁴ Nea wa maano kea nyoadhu nhyahro gihru me ne cohg yihr yaa ni beehn bangu uniid akuud yaa yiihoe ngo cang, kedea ne niid gihn beel wane ke nyingu.

9 ¹ Kare tooro yihra udoga gweed yihru ke nying oohr giih nyepinye yihr yaa yiiho giih beed piny Judea. ² Ka me dogaa gweed ke nying gihn nu tooro, bang gihn ngahya kejea cwihnyu acubu ne cong giih me oohru ne kuny. Tiijh gihru aleeya keraahyo yihr yaa piny Macedoanya. Ngo ateeda yihr gen kejea, ke ne caahngo e yihru anaa giih maa adaahdu kaa oohro. Tiijh maru naa alihng gene e naa aweehg amahr nyoge kiin gen deed cwihny gen ne tiijh wa maru. ³ Awaahn ni, yaa yiiho ge noono oohra bangu beere nhyaaam gihn anhyaama ke nyingu be doohng ne toohd. Bang gihn, ngo angahya kejea wu uyuud gene e giihu ge agwiiru wa kaa aroba ngo. ⁴ Bang gihn nea a beehn bangu, e wa caahdh kaa ngad Macedoanya uyuud wane rogu kuu agwiiru e yaahr kuohm me duohng wa uyoade ke nying gaahno gihn agaahn wane wun. Abea yaahr kuohm maru padh a nuu urob ngo. ⁵ Wa maano, ngo aniida kaa ngweehn me oohra ge Tihtuj ne moon bangu beere amahr giijh akobu kejea ge acongu ne cubo ge gwiir gene gwiuro, beere ge wahnha kea yuuda giijh acubu ne giijh kuny e ge ne ka maa acielo kedea koar gene an uaaya ke gen. Giijh acong nahge ke giijh me dhaano e naa amuuyo ke kar wiie abea padh thiel e naa athiele yi muuj.

Dooj Juog Gihn Gaahn Ke Nying Muuj

⁶ Ngahyu ngo kejea ngaa puur puohdho me thiin, e yoad beel me noog, abea ngaa puur puohdho me duohng, ngo yoad beel me thoohdh. ⁷ Kwaad dhaano cang cube gihre naa agweehge ke med cwihny, bang gihn, Juog be daahd gihn me cub dhaane ke ngahy aduune e ngo thiel yea. ⁸ Kare nud yihr Juog ukwaaye wun ke muojo ke giijh me thoohdh beere gihn me daahdu me daag tooro. Kedea kare nud yihre umuoje wun ke giijh me thoohdh beere gihn me beer tiihyu tiihyo yihr nyoge mooge. ⁹ Wa kaa agweed yi kitaab Juog naa,

“Ngaa muoj nyoge maa angoohng e cinge be rode lonye be gug.”

¹⁰ Juog e naa ngaa cub kohnho yihr dhaano ne puuro, maa ucube cam. Juog nu thiow, gale giihu ge upaahnge ke kohnho kedea ujwage giijh acieg yihru ke nying tiihy abiohgrwaal gihru. ¹¹ Juog cinge buu urode yihru ne meehg wun lonyo ke kwaad giijh nyepinye cang, beere wu bar maalo ke kony nyoge mooge thiow ne naang. Noono e nyoge Juog leey ge leeyo ke nying muunye giihu ge acubu ge yoad gene bang wan. ¹² Tiijh gihru yugu, ne kony yaa yiih Juog ngo beer thiow bang gihn Juog koohre umuohj nyoge me thoohdhe ke nying gihn atiihyu. ¹³ Muuj gihru noono nyoadh ngo kejea Juog wuoro wuoro ne cohg. Noono e nyoge me thoohdh Juog uleey gene ke nying wuohdo gihru e caahdh tiehd ke yiiho gihru yi Ciig Beer gihr Ngad Boadh nyoge. Kedea ke nying muuj gihru yihr gen kedea nyoge mooge e cingu be rodu. ¹⁴ Noono cwihny gen ayuohd rogu, ukway gene Juog ke nying deeh muuny gihn acub Juoge yihru. ¹⁵ Muohju koohr Juog ke nying amahr muuny gihn duohng ke doohngo me be rom ree ke robo.

Poal Rubo Kaa Nying Tiihye

10¹ An, a Poal ngaa teed naa leeba ngej, nea a ne kiinu, kedea leeba bedh rogu, nea a tooro kiinu, nyingu kwaya kwayo jo wan. Nyingu kwaya kwayo ke dhe yoohn beey Jeacuu maa ngeyo gihre.² Nyingu kwaya kwayo kejea leeba keá weehgu doohng bedh cahng beehna bangu. Ne nyoge me koohbo kejea cwihny wan athoohr wane ke yihd giih ungoom kan. Kwaad yaa nu ka beehra ngo yihr gen kii ngo ngahya.³ Keehd me beed wane upiny kan, e wa be kag wa mar yaa upiny.⁴ Giih kag wane keehd gen, padh giih wihi piny me neehn toong kedea mahje. Beehda tee gihr Juog e ne cidh wane kar liny keehde. Tee ngo kwaad gihr ukuom cang taaye taayo utoor gihn me cuung nyume.⁵ Tee ni, en ne taaj kwaad gihn me yea naa awuohj kedea utaaje kony rog kejea lum Juog beehda giih puoge now. Par gihr nyoge rom thiel ne wuor Kriihjto neehn jo mahn ge taaj umag gen bang Juog kedea udoohng gene ne nyoge me nhyaar tiihy gihn rob Juoge.⁶ Nea ngo aniid wane kejea wuohdo nud yihru ne cohg kaano e ngaa wuor Kriihjto rom wane kaa kihmo.⁷ Rogu keá weehgo kango yihr nyepinye giih niid ke wong wa gihr apuohm kuuno. Ngaa cwihnye be diiw kejea ngo ngad Jeacuu, kea boare ngo kaa aduune nea ngo buu ungeye kejea wa jo Jeacuu wa mare.⁸ Gihn me laahy wiha ke nyinge tooro keehd maa atihnga wiha maalo keraahyo kejea wiha adoohng mor ke nying teeg Juog naa acube yihr wan. Tee gihn nu, acub Juoge kaa nying kony wun, padh ke nying raany giihu.⁹ A be daahd ngo udoohng wa ngaa me cej lwahr ke kedh yi yihdhu ge gweeda warga yihru.¹⁰ Ka moogo e ngaa moogo urubo ke nying warga gihra kea, “Ngaan leebe bedh kedea lume teeg nea warga e ne gweede. Abea ngo beehda ngaa me kuohme ne bihdh. Kedea ngo kwihj rob nea ne buud nyoge.”¹¹ Kwaad ngaa nu rubo wa maano ngahye ngo kejea gihn gweed wane yi warga e wa ne ka me baahr en naa gihn tiihy wane.

¹² Adiehr muon, wa beehda yaa weehne adhaahr ubeel wane wa mar yaa leej rog gen? Ge nyoge me wudh gen tooro. Dhe yoohn beehdo agweehg gene, abea ngo arom gene ke dhe yoohn ka beehd gene kii ngo. Kaano e atag gene kejea dhe yoohn gen noono en ne nyoadh gihn beer kedea gihn raaj.¹³ Ke kur mar wan, wa ubeel abea padh beel me bar maalo kuohn muu kuu ateed Juoge. Wa beel kaa nying tiihy acub Juoge yihr wan kedea wu beehda goan tiihy ngo.¹⁴ Me neehn kaano nahgu goan tiihy acub Juoge yihr wan e ngo ngahj thiow kejea wudh kuohn arob Juoge yihr wan wudh gen kuu akaal wane ge anaa abeehn wane bangu ne nyoadh Ciig Beer ke nying Ngad Boadh nyoge.¹⁵ Ke nying gihn nu, wa be kuong beel ke nying tiihj maa ayug nyoge mooge maa abar kuohn muu kuu ateed Juoge yihr wan. Gihn nii ngo, wa ugaahno kejea beehn yiiho gihru jwage ree kedea wa ugaahno thiow kejea tiihy wan kiinu ree ujwage keraahyo, beere¹⁶ Ciig Beer rom wane kaa puohnyo yihd miehr mooge me padh miehyu. Bang gihn wa be beel ke nying tiihj gihr nyoge mooge maa ayug gene kuohn gen.¹⁷ Ngo agweed yi kitaab Juog naa,

“Kwaad ngaa daahd ubeele,

dhiile beel kaa nying gihn atiihy Juoge.”

¹⁸ Bang gihn dhaano me beer beehda Juog e naa arob ngo kejea ngo beer padh dhaano e keede e ne rob ngo kejea e beer.

Poal Ree Aleenje

11¹ Cwihnya ne bange kejea magu cwihnyu ne guum luub tooy wihj ge bara maalo ke rob gen. Kea noono magu cwihnyu umeehgu an rob giih nii cwihnya.² A udiero ke wun wa ka dier Juoge ke wun. Wu uroomo ke nyetheamaahn maa amiega yihr Jeacuu Ngad Boadh nyoge ucuba wun e wu poohd beehda tongo.³ Abea a udiero kejea wudhu weehgu ke raanyo wa kwaad gihr Eaba e anaa adwaahng thuohle ke luub waane. Noono, e yiiho gihru naa ayiihu Jeacuu ke cwihnyu acielo me cang lwaayu ke piny upaahru oogo ree.⁴ Bang gihn wu kwaad nyoge me be cuung ke kango. Nea ngaa moogo beehn bangu urube ke nying Jeacuu ke rob me ne keede, wale urube ke rob me ne keede ke nying Wahy Juog gihn me ne keede wale puohny Ciig Beer me ne keede, e giih nu ge yiihu yiiho.⁵ Abea wiha para paro kejea wiha be kaal yaa nu cuohn rog gen ne jo oohr maa apuohny keraahyo.⁶ A padh ngaa maa apuohny me ngahy rob nyum nyoge. Abea gahng, gihn nu be nyoadh ngo kejea a beehda ngaa me gihn me ngahya tooro. Lum ni aber wane yihru tiel me thoohd kedea ke dhog yiehdhe me thoohd.

⁷ Ciig Beer apuohnya yihru e akweehn maa akaaba bangu atooro kedea riha anaa alwaaya piny ne dhaano me ne cud ne tihng wudhu maalo. Gihn nu anahg awuohj e naa ayuga ne? ⁸ Yihd nih nu, na nahg ngiihny na oohr akuud yaa ayiiho mooge ge ne miidh an. Noono udoohngge wa ge apeej ne kony wun.⁹ Thiow, naa abeehda keewu, keehd me daahda gihr nyepiny, e a akweer ke peehny ngo bangu beere wu be dier ke an. Bang gihn giih daahda ge akahl yaa ayiiho giiho ge abeehno ke yoohn Macedoanya. Riha akoara beere wu be dier ke nying giih daahda, kedea a uke beehdo wa gihn nu.¹⁰ Ngahda athiir e ne roba wa man nud adiehj Kriihjto riha, beena ge beela ni gihn me waar yea tooro yi piny Akaayo.¹¹ Gihn jo wan! Wu ungaahdo kejea wu be nhyara ne? Gahng! Ngahy Juoge kejea wu nhyara nhyaro.¹² Gihn me gahl an tooro. A ubar maalo ke tiihya noon ni wa kaa coon, beere yaa kang rog gen kejea ge beehda jo oohr, ge be beel kejea tiihy gen uroomo ke tiih wan.

¹³ Kwaad yaa nu, ge beehda jo oohr maa yaa ucahb. Ge nyoge me rob toohd yi tiihy gen, noono ulwaay gene rog gen piny kob gene ge nyoge maa aohr Jeacuu.¹⁴ Gihn me gaahy nyoge kaano tooro. Keehd atiihb ukeehg ke ngude, e ree loge logo udoohngge wa wuohnjuog ngaa meeny piny.¹⁵ Gihn me gaahy nyoge tooro nea baahngge giih atiihb ukeehg rog gen log gene logo udoohng gene wa baahngge giih ngaa maa abiohgrwaal. Cahng gug nih gen, e ukimh gihr gen unahg gihn me raaj muu uroomo keehd gihn atiihy gene.

Giih Ngoohng Wong Naa Ayoad Poale

¹⁶ Lubo bera bero yihru kejea keá ne ngaa par ngo kejea a amuohl. Nea wu ukoohbo kejea wiha tooro, e kea wiu an ke tooy wiha, beer e a ubeel ka me thiin, bang gihn, luma alihngu. ¹⁷ Adiehr muon dhe yoohn ka ruba awaahn ni be room ke dhe yoohn ka rub Jeacuue Ruohdh kejea roba ngo. Abea beel gihn ni nyoadh ngo kejea a rubo wa ngaa me wihe tooro. ¹⁸ Beel beehda gih upiny. Nea nyoge ubeel ke nying giih upiny kan, e gihn e ne mahn an ke beel wa mar gen! ¹⁹ Wu beehda nyoge me ngahy luube keraahyo e naa ka romu beehdo ka maa cielo keehd nyoge me wudh gen tooro. ²⁰ Keehd ngaa me yug wun ne baahng gihe kedea me kaab kwaad gihn ne yihru kedea me dwaahng wun, wale ngaa me tihng wihe maalo rogu kedea udhohng wun; kwaad ngaa me tihiy giih nu rogu, kare nud uromu beehdo ka maa cielo keehde. ²¹ Mara meen kuohma utudo ne rob kwaad giih nu. Kwaad giih me wa giih nu wa atud ke yug gen rogu.

Beeh ruba ke rob ngaa me wihe tooro. Nea nyoge rom beel ke nying kwaad giih nu, e gihn e ne mahn an ke beel thiow! ²² Yaa ni beel ke giih upiny kan ge beehda jo kee? Nea ge beehda yaa Judea, e a beehda Ujudea thiow. Nea ge beehda yaa Yijarael, e a beehda ngad Yijarael. Nea ge beehda kwaay Abraahm, e a beehda kwaar Abraahm thiow. ²³ Keehd ma ngahya ngo kejea piehj gihra padh kare, e a upeehyo kejea ge yaa tiijh giih Jeacuu ne? Giih me thoohdh ge ayug riha maa akaal wudh muu ayoad gene cang. A naa ngaa atiihyo yih Jeacuu. A akedh yi thijin tiel me thoohdh ke nying tiijh gihn ni. A apuohd ke keedo tiel me thoohdh kedea ubodha yi thoo tiel me thoohdh thiow. ²⁴ Yaa Judea, a apuohd gene tiel abiihj, gihn maa apoohdo acielo cog beehda ngeere kar dhaano aduuno wonge apaar wonge abiihj bengeween ²⁵ Apahn Roama, a along gene ke lodhe tiel adahg, kedea a abahn ke leele ne cielo. Thiow, tiel adahg e yaahy urahnyo udiihre piny yi diehr naam duohng kedea cahng man a abeehdo yi diehr naam me duohng ke kar bad cahng acielo, maa dewaahr e naam cej an ke camo. ²⁶ Yi waahdha noono abuhja ke wen piny ne puohny Ciig Beer, giih raahyo ge ayoada. Ge ayoada yi yidh nahme, kedea bang yaa kahw kedea jo paar wan maa aleye. Giih me reje ge ayoada yi geew kedea yi paajo. Ge ayoada thiow yi naam duohng kedea uyoada gen bang yaa ucahb ge kooohbo kejea ge nyoge maa aoohr Jeacuue. ²⁷ A abuhj ke tiijh kedea tiel me thoohdh e ka me roma niine tooro. Thiow kahj maa riow a abang gene tiel me thoohdh. Kedea a abeehdo e kar budo tooro yihra wale waaro me wuma wiha. ²⁸ Padh giih nu ge ne daahda ukwaan gen cang, adoohng diero ke nying akuud yaa yiho padh gihn me roba. ²⁹ E niida ngo e ngaa me cwihnye bahw nud, e riha niida wa cwihnya bahw thiow. E dwaahng dhaano ne yug anyoohne, e cwihnya uleehdho wa maaj.

³⁰ Nea kare nud kejea a ubeel, e a beel kaa nying gihn me nyoadh ka nahga adooro kii ngo. ³¹ Juog wur Jeacuu Ngad Boadh nyoge nyepinye ge ngahye cang. Juog e leej ke wong ke wong ngo ngahye kejea a be rob toohd. ³² Naa abeehda yi geen Damajko, e muudihir yi dhaahr ruohdh duohng cuohn naa Aritoaj, amor anaa acube kejea tieg geew piny beere a ke mago. ³³ A abeehn Juog ne konyo, naa abeehn an ne lwaay piny ke diido ke wong alwiidh maa aloaya riha oogo ubahng e a kuu amag.

Muuny Juog E naa Gihn Daahdo

12 ¹ Ngahya kejea gihn me kony beele yihra tooro. Abea keehd maano, e a dhiil bar maalo ubeela. Awaahn ni, cwihnya ne rob ke nying giih maa aniida yi laahg kedea ke nying giih maa anyoadh Juoge yihra. ² Wiha kuu awul yi gih ngaa maa anaa ayiih Jeacuu. Run apaar wonge angween ge abar awaahn naa beehd ngaan nu ne tihng maalo ka me baahr yi dhaahr Paar Maalo. Kwihya nea ngo amon Paar Maalo ke kuohme cang wale wahye keede ge naa acidho. Beehda Juog e ne ngahy ngo. ³ Lubo bera bero kejea ngo kwihya nea ngaan nu amon Paar Maalo ke kuohme cang wale wahye keede ge naa acidho. Beehda Juog e ne ngahy ngo. ⁴ Abea ngo ngahya kejea anahg kun nu e naa alihng giih me be rom robo kedea ngaa me rom rob gen tooro. ⁵ Kwaad ngaan nu, ngo roma kaa puojo. Abea ka me leeya riha tooro nea padh ke nying giih nyoadh adooya. ⁶ Nea cwihnya ne uleeya riha, e a wa ngaa me wiha tooro, bang gihn, a rob gihn maa athiir. Abea gahng riha be leeya. Riha be leeya bang gihn cwihnya toor bang ubeehe dhaane uleeye an ukaale wihih gihn aniide e tihya tiihyo kedea gihn alihng e roba robo.

⁷ Koadho abeehn ne cob yi deehn kuohma, beere a be beel ke nying giih gaahy nyoge ge anyoadh Juoge yihra yi Paar Maalo. Noono udohng wa baahng me tihiy yihr atiihb ukeehg yi kuohma. Kedea ngo beehdo kaa puohd an beere a be beel ke nying giih anyoadh yihra. ⁸ Wong Juog akwaya tiel adahg kejea lwahge an ukahle gihn ni oogo riha. ⁹ Maa aduog Juog wihih luma kea, “Muuny gihra e naa gihn daahd cog. Dooyi e ne jwag teega rihi.” Lum nu abeehr Juoge cwihnya med ne beel keter ke nying gihn nahga adooro beere tee Kriihjto yoada yoado. ¹⁰ Dooya noon ni, cwihnya med yi ngo ke nying Jeacuu. Cwihnya med thiow nea a ke yenyo, nea gihn me teeg apahdh wiha nea giih ajohr ke yugo riha nea a nii gihn me raaj. Bang gihn dooya e ne yug an ne ngaa me teeg.

Poal Dier Kaa Nying Yaa Korindh

¹¹ Ngo ayiiha riha kejea wiha tooro, abea beehda wun naa athiel an yi tooy wihj. Nea kare, e a nuu leeyo wa mar yaa cuohn rog gen ne jo oohr maa apiehj. Keehd ma atoor gihr nyinga, e gihn me yoohm gene an keehde tooro keehd ma tihng gene wudh gen maalo. ¹² Giih me thoohdh me gaahy nyoge me nyoadh ngo kejea a beehda ngaa maa akwany Juoge ne ngad oohr gihre, ge anaa ayuga nyumu e a be dhaahr. ¹³ Gihn e ne kaa tiihyo keewu ne rom wudhu keehd akuud yaa yiho giih ne kuohn mooge? Ngahda ngiihny ge kaa kaabo bangu e ne bahng wudhu be room keehd gen ne? Nea gihn nu beehda awuohj kea wiu lubo piny yihra.

¹⁴ Awaahn ni, riha agwiira ne lieh wun beere tiena rom adahg bangu. Kedea ngiihny me daahda bangu tooro. A be daahd giih ne yihru, a daahd kihdu cog. A neehn wuru. Padh nyethiin e ne muodh wahn ge ke men, abea beehda ge

11:16 12:6 11:22 Pihp 3:5; Rom 11:1 11:23-29 4:8-12; 12:26; 1Kor 4:11-13; 12:26

11:23 Tiijh ne cohg: 1Kor 15:10; Thijin: Tiijh 16:23 11:25 Tiijh 14:19; 16:22 11:26 Tiijh 9:23; 14:5 11:27 6:5

11:29 1Kor 9:22; Gal 6:2 11:30 12:5; 1Kor 1:31 11:31 1:23 11:32-33 Tiijh 9:23-25 12:5-6 11:16, 30; 12:1; 1Kor 3:31

12:7 Gal 3:13-14 12:9 Rom 5:2; Pihp 4:13 12:12 Tiijh 13:6-12; 14:8-10; 16:16-18; 19:11-16; Rom 15:19 12:13 11:7-9 12:14 13:1

wahn ge ne muodh nyethiin. ¹⁵ Cwihnya med keraahyo ucuba kwaad giijh ne yihra ke nying giijh daahdu. Keehd kuohma thiw e ngo cuba cubo ke nyingu. Nhyaahr nyaara wun ngo duohng keraahyo abea nyaahr gihru thiin. ¹⁶ Kare cog! Ngahyu ngo kejea ngaa maa adiero tooro kiinu ke nying giijh daahda. Abea gahng, ne nyoge me rubo ke piny kejea a Poal, a beehda ngad waane me tuohr nying nyoge. ¹⁷ Nyingu atuohra ke weehne? Yaa ne oohra bangu, ka moogo e nyingu atuohr gene ne? ¹⁸ Tiihtuj ngaa aohra bangu, wonge anaa kuonga ke kwayo, umodho, ci aaye keehd ngad yiiho gihn acaahdho keehde. Nyingu anaa atuohr Tiihtuje ne? Tiihj gihru Tiihtuj kedea dhe yoohn caahdhe kii ngo ngahda ge uroomo ke mara ne?

¹⁹ Ka moogo e wudhu paru paro kejea giijh cang ge roba ne jaahy rog wan nyumu ne? Bekihde, padh wa maano. Wa rubo wa gihn nu neehn nyoge me ne nyum Juog maa ayiih Jeacuu Ngad Boadh nyoge. Goma maa anhyaara, giijh ni cang ge yug wane kaa nyingu ne kony wun. ²⁰ Cwihnya udaag kejea nea a beehn bangu, e wu yuuda kaa dhe yooh me padh kar cwihnya ne daahda, kedea a yuudu kaa dhe yooh me padh kar cwihnyu. Cwihnya udaag kejea wu uyuuda e weehr maa tiel kedea rahny cwihny ge naa giijh ne tiihyu. Kedea wu uyuuda e yihdhu apaah kedea wu beehdo kaa yeny rogu maa ke waaj rog. Wu uyuuda thiw e wu peem thoohn kob ngaa man kea en ne wiie ne maalo ngaa me room keehde tooro, kedea wu uyuuda e paajo alyaahbu. ²¹ Cwihnya udaag thiw, kejea ge ubeehna bangu e Juog wiiha umeehge laahyo nyumu. A uyuog ke piijh wonga ge uniida yaa anaa ayug adhemuohm coon abea cwihny gen kuu arahnyo rog adhemuohme giijh gen. Adhemuohme me neehn giijh bal kedea kaab maahn maa tiihy giijh me maahn.

13 ¹ Yi waahdha e beehna bangu awaahn ni, e naa dahg waahdh giijh bangu.

“Nea gihru ukuom maa atiihy ree nud,
e cuude ariow wale adahg lum gen dhiil kaa lihngo umodho
beere gihn nu ke teedo naa athiir,”

wa kaa agweede yi kitaab Juog. ² Yi riown waahdha, wu anaa toohna. Awaahn ni ngo bera bero utoohna wun e a tooro bangu. Yi waahdh beehna bangu yaa ayug adhemuohm coon kedea dhaano cang kiin kwaad yaa ayug anyoohne ge buu ubodh yi ukimh giijh. ³ Adiehr e ne roba yihru. Gihn nu e ne nyoadh gihn daahdu ne ngey ngo kejea Jeacuu e ne rubo yi wiiha. Yi tiihy Jeacuu kiinu, ngo padh adooro abea tee gihre duohng keter. ⁴ Jeacuu anaa agur rih yaadh maa ariihw e tee tooro ree. Abea awaahn ni ngo beehdo kaa tee gihru Juog ree. Ke dhe yoohn nu acielo, e tee tooro rog wan. Abea wa beehdo thiw kaa tee gihru Juog ne tiihj yihru.

⁵ Wu do, tumu rogu ne caadh yaa aduunu ne ngey ngo nea Jeacuu ayiihu ne cohg wale kuu ayiihu. Niidu niido kejea Jeacuu ne rogu ne? Nea kuu aniidu kejea Jeacuu ne rogu, e utum gihru naa acaadh yihdhu kuu acidh kare. ⁶ Cwihnya be diiw kejea romu kaa ngeyo kejea ke kur mar wan utum gihru wan naa acaadh wane aduun wan apahdh kare. ⁷ Juog e ne kway wane ne kony wun utiihyu gihn me beer. Wa ukwahyo padh ke nying urobe kejea utum gihru wan naa acaadh wane aduun wan apahdh kare. Abea beere gihn me beer romu kaa tiihyo keehd me doohng wa utum gihn acaadh wane aduun wan ngo kuu apahdh kare. ⁸ Kare tooro ugahl wane dhe yoohn gihn maa athiir bang gihn wa tiihy gihn maa athiir. ⁹ Keehd me toor tee rog wan, e cwihny wan med keter e niid wane ngo e tee nud yihru. Kedea Juog kway wane kwayo ke nyingu beere rogu yugu yugo ne nyoge me tiihy gen en ne beer. ¹⁰ E naa gihn agweeda giijh yihru e a poohd ne ka me baahr, beere cahng wahnha bangu, e a be daahd urubo ke dhe yoohn tee gihn acub Jeacuu yihra. Ngo beehda tee maa acub kaa nying mag wun beer mee ubaru maalo. Ngo kuu acub kaa nying rwaahny nyingu.

Maahdh

¹¹ Jo wan, yi gug luube, beehda wiihwo e ne wiihwa wun. Yugu rogu ne nyoge me tiihy gen en ne beer kedea tiihyu giijh roba. Madu lubo naa acielo ke keewu, ubeehdu e doohr ne keewu, kaano arumo e Juog ngad nyaahro kedea ngaa kahl doohr kiin nyoge en ke ngude ubeehn ne beehdo keehd wun.

¹² Maahdhu rogu naa aciel acielo ke cing apaar. ¹³ Jo yiiho giijh kan cang wu amaahdh gene.

¹⁴ Beehn muuny Jeacuu Kriihjto Ruohdho, kedea nyaahro gihru Juog, maa nweehd gihru Wahy Juog beehd gene ke wun ne dug.